

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา

ภาษาบาลี ๐๐๐ ๑๓๖

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ภาษาบาลี ๐๐๐ ๑๓๖ (Pali)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต ๓ (๓-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : พระครูสุตธรรมภาณี, ผศ. พธ.ด.(ปรัชญา) M.A. (Philosophy) พธ.บ.(ปรัชญา) อาจารย์ผู้สอน : พระมหาปพน กตสาโร, ผศ.ดร.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๕ ชั้นปีที่ ๑ สาขาวิชารัฐศาสตร์ (ภาคสมทบ)
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๓๐ พ.ค. ๒๕๖๕

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้นิสิตรู้และเข้าใจความเป็นมาและพัฒนาการของภาษาบาลี หลักบาลีไวยากรณ์ และนำหลักบาลีไวยากรณ์เพื่อการแต่งภาษาบาลีและการแปลภาษาบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษาและความสัมพันธ์ของบทในประโยคภาษาบาลี

๑. วัตถุประสงค์

นิสิตศึกษารายวิชานี้จบแล้วสามารถ

๑. รู้และเข้าใจความหมาย ความสำคัญและคุณประโยชน์ของภาษาบาลีได้
๒. อธิบายกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ภาษาบาลีได้
๓. ถ่ายทอดความรู้เรื่องหลักไวยากรณ์ภาษาบาลีให้ผู้อื่นเข้าใจได้
๔. อธิบายความต่างกันระหว่างภาษาบาลีกับภาษาอื่น ๆ ได้
๕. รู้และเข้าใจหลักไวยากรณ์เพื่อการแต่งแปลบาลี
๖. รู้และเข้าใจประโยค และความสัมพันธ์ของบทในประโยคภาษาบาลี
๗. รู้และเข้าใจหลักการแปลและการแต่งบาลี

๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning
๒. เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์
๓. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษายุคใหม่
๔. เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้สอดคล้องกับความจำเป็นที่แท้จริง

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาบาลีไวยากรณ์ ประกอบด้วย อักษรวิธี วจีวิภาค และหลักการแต่ง-แปลบาลีเบื้องต้น

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๑๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งการให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์สาขาและในห้องเรียน
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ โดยมีการแจ้งผ่านทาง Email Address)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนมีวินัยในตนเอง	-กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่มและมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี -มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมเพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ -มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเองเช่นการเข้าเรียนตรงเวลาเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
ทักษะ IT	การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน กำหนดให้นิสิตนำเสนอรายงานโดยใช้ Power Point หรือ การตัดต่อ VDO สั้น ๆ ๕ -๗ นาที นำเสนอหน้าชั้นและโพสต์ลงใน You Tube หรือ Facebook เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติ
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านภาษาบาลีไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ.๒ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)

๑. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม	๒. ทักษะด้านความรู้				๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ									
	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔				
	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้าน	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม

คุณธรรม จริยธรรม	เรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	จริยธรรม
(๑) มีศีลธรรม และศรัทธา อุ ทิ ศ ต น เ พื อ พระพุทธรูปศาสนา	(๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อ ส่วนรวม ในการเรียนการสอน	(๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือ นอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการ ตอบคำถาม
(๔) เคารพสิทธิและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	(๑) ขณะบรรยาย หรือทำกิจกรรม การเรียนการสอน ผู้บรรยายจะ สอดแทรกเรื่องการรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพใน คุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	(๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อนสังเกต พฤติกรรมผู้เรียน (๒) ประเมินจากผลงานและความรับผิดชอบใน งานที่ได้รับมอบหมาย

๔.๒.๒ ความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทาง ปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้าน ทักษะทางปัญญา
(๑) มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา	(๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย (๔) นำเสนอผลงาน

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทาง ปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้าน ทักษะทางปัญญา
(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำ ความเข้าใจ และประเมิน ข้อมูลจากหลักฐาน	(๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ ภาพประกอบ (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ
(๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จัก ควบคุมอารมณ์ และยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล	(๑) มอบหมายงานกลุ่ม (๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน	(๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออก ระหว่างการเรียนการสอนและการ ทำงานร่วมกับเพื่อน

		(๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต
--	--	--

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน	(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ (๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑.แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	คำชี้แจง - ชี้แจงแนวการเรียนการสอน - แจงจุดประสงค์รายวิชา - แนะนำแหล่งค้นคว้าและเอกสาร บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาบาลี ๑.๑ ความหมายและความสำคัญของภาษาบาลี ๑.๒ การเขียนและการอ่านภาษาบาลี	๓	แนะนำการเรียนตามรายละเอียดวิชา (มคอ.๓) -Power Point -ซักถามข้อสงสัย	พระมหาพพน กตสารโ ผศ.ดร.
๒	บทที่ ๒ อักษรวิธี ๒.๑ อักษรในภาษาบาลี ๒.๒ ฐาน-กรณ์ของอักษร ๒.๓ อักษรเกิดในสองฐาน ๒.๔ การแบ่งอักษรตามฐานเกิด ๒.๕ เสียงอักษร	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพพน กตสารโ ผศ.ดร.

๓	บทที่ ๓ สุนิ ๓.๑ สระสนธิ ๓.๒ พยัญชนะสนธิ ๓.๓ นิคคหิตสนธิ	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๔	บทที่ ๔ นามศัพท์ ๔.๑ นามนาม ๔.๒ คุณนาม ๔.๓ สัพพนาม ๔.๔ การแจกนามศัพท์ - การแจกนามศัพท์ในปุงลึงค์ - การแจกนามศัพท์ในอิตถิลึงค์ - การแจกนามศัพท์ในนปุงสกิลึงค์	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๕	บทที่ ๕ กติปิยศัพท์ ๕.๑ การแจกกติปิยศัพท์ ๕.๒ การแจกสังขยา ๕.๓ การแจกสัพพนาม	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๖	บทที่ ๖ อัพยศัพท์ ๖.๑ อุปสัค ๖.๒ นิบาต ๖.๓ ปัจจัย	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๗	บทที่ ๗ อาชยาต ๗.๑ องค์ประกอบของอาชยาต ๘ อย่าง -วิภัตติ, กาล, บท -วจนะ, บรุษ, ธาตุ -วาจก, ปัจจัย	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๘	สอบกลางภาค	๓		
๙	บทที่ ๙ กิริยาภิตก์ ๙.๑.การแจกธาตุลงในกิตปัจจัย ๙.๒.การแจกธาตุลงในกิจปัจจัย ๙.๓.การแจกธาตุลงในกิตกิจปัจจัย	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.

๑๐	บทที่ ๑๐ นามกิตก์ ๑๐.๑ วิเคราะห์นามศัพท์ในกิตปัจจัย ๑๐.๒ วิเคราะห์นามศัพท์ในกิตจปัจจัย ๑๐.๓ วิเคราะห์นามศัพท์ในกิตกิตจปัจจัย	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๑๑	บทที่ ๑๑ สมาส ๑๑.๑. กัมมธารยสมาส ๑๑.๒. ทิคุสมาส ๑๑.๓. ตัปปุริสสมาส ๑๑.๔. ทวันทวสมาส ๑๑.๕. อพยยี้ภาวสมาส ๑๑.๖. พหุพพิหิสมาส ๑๒.๑. สามัญญุตัทธิต ๑๒.๒. ตัทธิตพิเศษ	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๑๒	บทที่ ๑๒ หลักไวยากรณ์เพื่อการแต่ง-แปลบาลี ๑๓.๑. หน้าที่ของนาม ๑๓.๑. บทที่ใช้เป็นประธานในประโยค ๑๓.๑. บทกิริยา ๑๓.๑. บทขยายกิริยา	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๑๓	บทที่ ๑๓ ประโยคในภาษาบาลี ๑๓.๑. ประโยคที่จัดตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ ๑๓.๒. ประโยคที่จัดตามเนื้อหา ๑๓.๓. ประโยคที่จัดตามหลักสัมพันธ์	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๑๔	บทที่ ๑๔ ความสัมพันธ์ของบทในประโยค ๑๔.๑. ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับ บทขยายประธาน ๑๔.๒. ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับ บทกิริยาในระหว่าง ๑๔.๓. ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับ บทกิริยาในคุมพากย์ ๑๔.๓. ความสัมพันธ์ระหว่างบทกรรมกับบท กิริยา	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๑๕	บทที่ ๑๕ หลักการแต่งบาลี ๑๕.๑. หลักการเรียงนิบาต	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม	พระมหาพน กตสารโ

	<p>๑๕.๑ หลักการเรียงบทนามนาม</p> <p>๑๕.๑ หลักการเรียงบทวิเศษณ์</p> <p>๑๕.๑ หลักการเรียงบทกิริยา</p> <p>๑๕.๑ หลักการวางบทกิริยาวิเศษณ์</p> <p>๑๕.๑ หลักการเรียงวิกติกัณฑ์</p>		<p>- สรุปสาระสำคัญ</p> <p>- ทำแบบฝึกหัดประจำบท</p>	ผศ.ดร.
๑๖	<p>บทที่ ๑๖ หลักการแปลบาลี</p> <p>๑๖.๑ ประเภทการแปล</p> <p>- การแปลโดยพยัญชนะ</p> <p>- การแปลโดยอรรถ</p> <p>๑๖.๑ หลักการแปลและลำดับการแปลบาลี</p> <p>๑๖.๒ หลักการแปลประโยคเลขนอก-เลขใน</p> <p>๑๖.๓ หลักการแปลประโยคอุปมา-อุปไมย</p>	๓	<p>- บรรยาย</p> <p>- ตอบข้อซักถาม</p> <p>- สรุปสาระสำคัญ</p> <p>- ทำแบบฝึกหัดประจำบท</p>	<p>พระมหาพพน</p> <p>กตสาโร</p> <p>ผศ.ดร.</p>
๑๗	สรุปเนื้อหาในรายวิชา ทั้งหมด	๓	บรรยายสรุปเนื้อหา	<p>พระมหาพพน</p> <p>กตสาโร</p> <p>ผศ.ดร.</p>
๑๘	สอบปลายภาค	๓	ข้อสอบ	กรรมการ

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๒.๑, ๓.๑, ๔.๑	สอบระหว่างภาค สอบประเมินผลปลายภาค	๘ ๑๖	๒๐% ๕๐%
๒	๑.๑ ๒.๑ ๓.๑ ๔.๑	วิเคราะห์กรณีศึกษา / การค้นคว้า ความกระตือรือร้น การนำเสนอ รายงาน ความรับผิดชอบ งานกลุ่ม / ผลงาน ส่งงานตามกำหนด ทดสอบประจำบท / สอบย่อย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๓	๑.๑ ๒.๑	พฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน ระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑.เอกสารและตำราหลัก

- คณะกรรมการแต่งตั้งตำราหมามกุฏราชวิทยาลัย, **วิธีแปลมครเป็นไทย วิธีแต่งฉันท**, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์หมามกุฏราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๑.
- จรูญ วรรณกสิณานนท์, ดร., **บาลียุคใหม่ เรียนง่ายกว่าเดิม**, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พุทธลีลา พ.ศ. ๒๕๔๙.
- จำลอง สารพัดนึก, รศ.ดร., **แบบเรียนเร็วมหาบาลีเล่ม ๑**, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๔.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), **หลักการแปลไทยเป็นมครสำหรับชั้นประโยค ป.ธ. ๔-๕**, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเซียง, พ.ศ. ๒๕๔๑.
- เวทย์ วรรณัญญ, **แบบเรียนบาลีไวยากรณ์สมบูรณ์เล่ม ๑**, กรุงเทพมหานคร: หจก.ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๙.
- พระมหาประสิทธิ์ สิริปณฺโญ, **แต่งและแปลบาลี**, โรงพิมพ์นิติธรรมการพิมพ์, ๒๕๕๐.

๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- เอกสารประกอบการสอน **วิชาบาลีไวยากรณ์** : คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๘
- เอกสารประกอบการสอน **วิชาแต่งแปลบาลี** : คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๙
- หนังสืออุภัยพากยปริวัตน์ ภาค ๑-๒ (สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส)

๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในรายวิชา เช่น google, wikipedia, คัมภีร์อภิธานปิปปิกา และคัมภีร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง, คำอธิบายศัพท์เฉพาะทางภาษาบาลี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑.กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลของรายวิชานี้ นิสิตได้จัดทำเป็นกิจกรรมทางวิชาการในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาและผู้เข้าร่วม ดังนี้

- ๑) จัดให้มีการเสวนากลุ่ม ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนิสิตผู้เรียน
- ๒) การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมในด้านต่างๆของผู้เรียน
- ๓) จัดทำแบบประเมินรายวิชา และแบบประเมินผู้สอน
- ๔) ให้การเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ซึ่งจัดทำขึ้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับทางผู้สอนได้

๒.กลยุทธ์การประเมินการสอน

กลยุทธ์ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการสอน ดังนี้

<p>๑) การศึกษา สังเกตการณ์ การสอน ของผู้ร่วมทีมการสอน</p> <p>๒) ประเมินผลคะแนนที่ได้จากการสอบทุกครั้ง</p> <p>๓) ประเมินทบทวนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระยะ</p>
<p>๓.การปรับปรุงการสอน</p> <p>ภายหลังจากการประเมินการสอนในข้อ ๒ เสร็จแล้ว จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมเสวนาในการระดมสมอง เพื่อหาข้อที่ติที่สุด และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <p>๑) จัดให้มีการสัมมนา เรื่องการจัดการเรียนรายวิชานี้</p> <p>๒) การทำวิจัยในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน</p>
<p>๔.การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างการสอนรายวิชานี้กำลังดำเนินไป ผู้สอนต้องมีการทบทวนผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชาเป็นระยะ จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงการพิจารณาจากผลการสอบประจำบท การสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์โดยภาพรวมในวิชานี้ ดังนี้</p> <p>๑) การทวนสอบ การให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ท่านอื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา</p> <p>๒) ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบจากรายงาน หลักการให้คะแนนสอบและการให้คะแนนพฤติกรรม</p>
<p>๕.การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากการประเมินผลและทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชาแล้ว ได้มีการจัดการวางแผนปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพ ดังนี้</p> <p>๑) ปรับปรุงรายวิชาทุกๆ ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลงานทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ตามข้อ ๔.</p> <p>๒) อาจเปลี่ยน หรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนมีมุมมองในเรื่องการนำความรู้จากรายวิชานี้มาแก้ปัญหาต่างๆได้ หรืองานวิจัยแนวคิดใหม่ๆของผู้สอน</p>

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ลงชื่อ

(พระมหาปพน กตสาโร ,ผศ.ดร.)

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕